

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs te
LEUVEN**

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 25908

Instelling Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs

Directeur Ingrid DONCEEL

Adres Herestraat 49 - 3000 LEUVEN

Telefoon 016-34.39.62

Fax 016-34.31.67

E-mail ziekenhuisschool@uzleuven.be

Website www.ziekenhuisschool.be

Bestuur van de instelling Ziekenhuisschool U.Z.

Adres Herestraat 49 - 3000 LEUVEN

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 29-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan MESTDAGH

Teamleden Jan PANHUYSEN, Wim BAUDE, Geert POLFLIET

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 wiskundige initiatie, wiskunde en Nederlands in type 5 - kleuter- en lager onderwijs	7
3.1.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Deskundigheidsbevordering	13
4.2 Afstemming met partners	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
    - ◆ de beginsituatiebepaling
    - ◆ de doelenselectiefase
    - ◆ de voorbereidingsfase
    - ◆ de uitvoeringsfase
    - ◆ de evaluatiefase.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag geeft de vaststellingen weer van de doorlichting van de bubao ziekenhuisschool KU Leuven. De bubao- en buso-school functioneren als één school met een gezamenlijk beleid. De directeur van de buso-school is algemeen directeur en de directeur van de bubao-school fungeert als adjunct-directeur. Er is een duidelijke taakverdeling tussen beide directies. De VZW ziekenhuisschool Universitaire Ziekenhuizen KU Leuven bestuurt de school en draagt de eindverantwoordelijkheid. Het schoolbestuur is zo samengesteld dat er linken zijn met diverse afdelingen waarmee de ziekenhuisschool te maken krijgt binnen de universitaire ziekenhuizen van Leuven. De algemene directie van het UZ Leuven vormt de ruggengraat van het schoolbestuur.

De ziekenhuisschool begeleidt kinderen en jongeren tijdens hun verblijf en behandeling in het ziekenhuis. Het onderwijsgedeelte sluit aan bij de therapeutische aanpak van het betrokken kind of de jongere. Voor elke kleuter, leerling of patiënt is er een multidisciplinair overleg met alle betrokken diensten van het ziekenhuis. Voor de ziekenhuisschool zijn er brugfiguren aangesteld die participeren aan dit overleg. De onderwijsinspectie besliste, op basis van gegevens die ze vooraf onderzocht, om de leergebieden en processen te onderzoeken die vermeld zijn onder 2.1 en 2.2 in dit verslag. Verder onderzocht de onderwijsinspectie ook het beleid met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de school, een selectie van de regelgeving en het algemeen beleid.

De onderzochte leergebieden voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Teamleden realiseren binnen alle fasen van de handelingsplanning de holistische visie op onderwijs waarbij structuur en perspectief centraal staan. De multidisciplinaire samenwerking en de flexibiliteit van de teamleden garanderen dat het onderwijs is afgestemd op de individuele onderwijsbehoeften van de kleuters en leerlingen.

Het kwaliteitsonderzoek tijdens de doorlichting omvatte de deskundigheidsbevordering en de afstemming met partners.

De deskundigheidsbevordering is ingebed in een schoolcultuur van professionele ingesteldheid van teamleden die zich permanent professionaliseren. Kenmerkend daarbij is de grote ontwikkelingsdynamiek van het gehele schoolteam.

Er heerst binnen de school een cultuur van constructieve samenwerking en de wil om voortdurend in overleg met de ouders, de ziekenhuismedewerkers en de thuischool, het onderwijsaanbod in het totaalprogramma van het kind of de jongere te integreren. Het in kaart brengen van de effecten van beide processen is nog een werkpunt.

Het schoolbeleid is gekenmerkt door een gedeeld en gedragen leiderschap met aandacht voor vernieuwing, professionalisering en met een grote ontwikkelingsdynamiek. Het beleid heeft reeds een aantal initiatieven ontwikkeld om de kwaliteit te verbeteren. Een integraal kwaliteitssysteem, waarbij op een gestructureerde en systematische wijze de effecten van de werking in kaart zijn gebracht, is nog in ontwikkeling.

Het beperkte onderzoek naar woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies.

Het onderzoek van een selectie van de regelgeving toont aan dat de school de regelgeving respecteert. De school krijgt ook voor dit erkenningsonderzoek een gunstig advies. Het kwaliteitsonderzoek van enkele onderwijskundige processen en van het algemeen beleid tonen aan dat deze school een kwaliteitsvol beleidsvoerend vermogen heeft. De school krijgt een gunstig advies voor de onderwijsdoelstellingen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 5 - kleuteronderwijs

Nederlands, wiskundige initiatie

type 5 - lager onderwijs

Nederlands, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 wiskundige initiatie, wiskunde en Nederlands in type 5 - kleuter- en lager onderwijs

Voldoet

Voor de leergebieden wiskundige initiatie, wiskunde en Nederlands streeft het schoolteam in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. Binnen alle fasen van de handelingsplanning is de multidisciplinaire samenwerking onderling, met de betrokken ziekenhuisafdeling en de thuischool verzekerd. Het schoolteam beschikt over een richtinggevende visie die zijn onderwijs in belangrijke mate aanstuurt. Het schoolteam bereidt het activiteitenaanbod nauwgezet en op maat van de individuele leerling of kleuter voor in functie van een optimale integratie en harmonische ontwikkeling.

Visieontwikkeling Het schoolteam heeft een uitgesproken en doorleefde visie en pedagogisch project voor het verstrekken van onderwijs aan zieke kinderen. Teamleden bieden consequent onderwijs op maat aan. Ze zijn er zich van bewust dat dit een wezenlijk onderdeel is in het totaalprogramma van de zieke leerling of kleuter. Teamleden zetten maximaal in op ontwikkeling met aandacht voor structuur en het openhouden van het toekomstperspectief. Deze visie zit verweven in het cyclisch proces van handelingsplanning. Ze is vertaald naar schooleigen doelstellingen met eigen accenten naargelang de doelgroep, de duur van opname en het contact met de thuischool. Afhankelijk van de context van de leerling, realiseren de teamleden een onderwijsaanbod op maat binnen het cyclisch proces van handelingsplanning. Het schoolbeleid zette de eerste stappen om gericht de principes van het handelingsgericht werken af te zetten tegenover de holistische schoolvisie en huidige praktijk van handelingsplanning.

Beginsituatiebepaling Teamleden brengen de beginsituatie van elke leerling of kleuter nauwgezet in kaart in functie van het gepast inspelen op zijn/haar specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften. Gezien de context van de ziekenhuisschool met een brede waaier van doelgroepen op vlak van ziektebeelden, noden en opnameduur, toont de wijze van beginsituatiebepaling grote verschillen. Voor kortverblijven focussen teamleden zich vooral op observatie en het adequaat verderzetten van het onderwijsleeraanbod en -proces van de thuischool. Teamleden observeren eveneens leerlingen of kleuters die langer verblijven in het ziekenhuis. Ze rubriceren in het digitaal leerlingvolgsysteem de positieve aspecten en werkpunten voor de leergebieden Nederlands en wiskunde, de werkhouding en het gedrag.

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het kleuterteam beschikt over een zelfontwikkeld observatie-instrument dat afgestemd is op de diverse (gevalideerde) doelenkaders van de verschillende onderwijsverstrekkers. Het observatie-instrument brengt diverse ontwikkelingsaspecten zorgvuldig in kaart. Deze observaties zijn richtinggevend voor het verdere proces van handelingsplanning.

Bij opname krijgt eveneens elke leerling of kleuter in onderling overleg een klastitularis toegewezen. Afhankelijk van het ziektebeeld, voert de klastitularis een kennismakingsgesprek met de leerling en de ouders. Hij/zij licht de onderwijsorganisatie toe en peilt naar de gehanteerde leermethodes, de interesses van de leerling en de verwachtingen. Teamleden respecteren deze verwachtingen van de ouders, maar wegen die steeds af ten aanzien het ziektebeeld en het totale begeleidingsprogramma van het ziekenhuis. De wijze waarop het schoolteam correct en sereen omgaat met de persoonlijke levenssfeer van leerlingen is opvallend. Teamleden hanteren een empathisch professionele communicatiestijl.

De klastitularis neemt steeds contact met de thuischool op om het schoolse presteren en functioneren in kaart te brengen. Hiervoor hanteert de klastitularis een richtinggevende vragenlijst met als doel een breed beeld te vormen. Teamleden getuigen van grote kwaliteitsverschillen op vlak van informatieverstrekking vanuit de thuischolen gewoon en buitengewoon onderwijs. Opmerkelijk is de inzet van elk teamlid om aangeleverde oppervlakkige informatie consequent bij te sturen of te verfijnen in functie van het verdere proces van handelingsplanning.

De zorgcoördinator of de orthopedagoog verzamelt relevante ziekenhuisinterne gegevens met strikte toepassing van de privacywetgeving. Conform de richtlijnen van het ziekenhuisbeleid, communiceert zij mondeling deze informatie aan het leerkrachtenteam tijdens de wekelijkse overlegmomenten en klassenraden.

Het schoolteam organiseert vervolgens een gestructureerd multidisciplinair overlegmoment waarin alle relevante informatie over de leerling of kleuter wordt gedeeld. De frequentie en de aard van dit multidisciplinair overleg voor de desbetreffende leerling of kleuter is afhankelijk van het ziektebeeld en de opnameduur. Zowel de wekelijkse klassenraad als de andere overlegmomenten garanderen een permanente en dynamische actualisering van de beginsituatiebepaling.

<p>Doelenselectiefase <i>Selectie ontwikkelingsdoelen</i> <i>Leerlingenkenmerken</i> <i>Op maat</i> <i>Harmonische ontwikkeling en</i> <i>optimale integratie</i> <i>Evenwichtig aanbod</i> <i>Doelengkaders</i> <i>Multidisciplinair overleg</i></p>	<p>De klassenraden en andere overlegmomenten garanderen eveneens een multidisciplinaire doelenselectie op maat voor elke leerling of kleuter. Het schoolteam speelt vlot en flexibel in op de beginsituatie van elke leerling door de formulering van haalbare, operationele doelen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Deze doelen van het onderwijsleerpakket van de thuischool geven vervolgens het aanbod doelgericht vorm. Het schoolteam garandeert hierdoor continuïteit tussen thuischool en ziekenhuisschool op vlak van doelenselectie en onderwijsleeraanbod.</p> <p>Teamleden selecteren, naast doelen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde, ook doelen die betrekking hebben op de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren. De klassenraad selecteert deze doelen hoofdzakelijk voor leerlingen of kleuters met psychiatrische problemen en een langdurige opname of begeleiding. De klassenraad selecteert hiervoor doelen op lange termijn en operationele kortetermijndoelen en koppelt die aan actiepunten en tussentijdse evaluatie. Deze doelenselectie staat vooral in functie van de voorbereiding van het multidisciplinaire overleg (MDO) op ziekenhuisniveau.</p> <p>Het schoolbeleid kan de schoolinterne meerwaarde van deze klassenraad nog explicieter benoemen. Teamleden kunnen hiervoor de ontwikkelde digitale instrumenten nog doelgericht en functioneler aanwenden voor elke leerling of kleuter. Het bewustwordingsproces om doelgericht voor elke leerling aan de slag te gaan, is momenteel sterk groeiende. Het CLB speelt hierbij een stimulerende rol.</p> <p>Het schoolteam ontwikkelde een eigen doelkader om de doelenselectie voor de leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren vorm te geven. Het rubriceerde de doelen onder de items werkhouding, gedrag en sociale ontwikkeling. Niet alle teamleden hanteren het schooleigen doelkader. Daarnaast is het doelkader tot op heden niet afgetoetst met een gevalideerd doelkader voor deze leergebieden. Hierdoor wordt de volledigheid van de leergebieden gehypothekeerd op het vlak van de doelenselectie.</p>
<p>Vorbereidingsfase <i>Planning</i> <i>Multidisciplinair</i> <i>Groeperingsvorm</i> <i>Infrastructuur en uitrusting</i></p>	<p>De teamleden slagen erin om onderwijs op maat van de leerling of kleuter voor te bereiden. De sterke schoolinterne en -externe multidisciplinaire voorbereiding en samenwerking geldt hierbij als een voorbeeld van goede praktijk. De teamleden maken de schoolvisie waar waarbij de holistische benadering van elke individuele leerling of kleuter centraal staat. Het MDO is de ruggengraat van de schoolwerking. Schoolintern beschikt de school over een 'draaiboek klassenraden' waarbij de voorstelling, de observatie, de doelstellingen en de evaluatie multidisciplinair vorm krijgen. Deze systematiek wordt hoofdzakelijk toegepast voor de leerlingen of kleuters met psychiatrische problemen die langdurig begeleid worden. Het ondersteunt in belangrijke mate de onderlinge samenwerking en afstemming met de desbetreffende ziekenhuisafdelingen. Het is tevens een verbindend element over alle vestigingsplaatsen en onderwijsniveaus heen.</p> <p>Voor de leerlingen of kleuters die op de afdeling pediatrie verblijven, bieden de MDO's op ziekenhuisniveau en de verschillende contacten met de thuischool voldoende garanties om multidisciplinair af te stemmen.</p>

Een stevig uitgebouwde personeelsorganisatie ondersteunt in belangrijke mate deze multidisciplinaire samenwerking. Brugfiguren, klastitularissen, de zorgcoördinator en de orthopedagoog krijgen hierbij een duidelijke en aanvullende taakinvulling.

Het recent geïnstalleerde filesysteem verzamelt alle relevante informatie voor elke leerling of kleuter binnen het proces van handelingsplanning. De schoolteamleden kunnen vlot en gestructureerd de informatie consulteren. Het schoolbeleid is er zich van bewust dat verdere verfijning de implementatiekansen van het filesysteem doet stijgen.

De context van de ziekenhuisschool gebiedt dat teamleden de onderwijstijd flexibel inzetten. Wekelijks stelt het schoolteam een werkrooster op. Ze gaan efficiënt op zoek naar een evenwicht op vlak van planning van het onderwijsaanbod zodat alle leerlingen en kleuters evenredige onderwijstijd krijgen aangeboden.

Om het aanbod op maat optimaal voor te bereiden, maken teamleden maximaal gebruik van de gebruikte referentiekaders van de thuishschool. De klastitularis hanteert eveneens de ondersteunende, pedagogisch-didactische hulpmiddelen van de thuishschool. Hierbij is zowel aandacht voor de verfijning van deze hulpmiddelen, als voor de bevordering van transfermogelijkheden in andere contexten van het ziekenhuisverblijf.

De school beschikt over heel wat bronnen- en didactisch materiaal voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Teamleden kunnen gemakkelijk nieuw materiaal verwerven om hun onderwijsleeraanbod op maat en zorgvuldig voor te bereiden. Teamleden integreren computervaardigheden via het gebruik van PC's en tablets in de lessen.

Het schoolgebouw heeft een uitnodigende aankleding met muzische accenten gelinkt aan schoolthema's.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

Alle teamleden gaan tijdens de uitvoering expliciet op zoek naar de zone van de naast ontwikkeling. De flexibiliteit van de teamleden op vlak van aanpak, onderwijsstijl, inhoud en begeleiding van het onderwijsleerproces komt hier ten volle tot uiting. Elke leerling of kleuter volgt een individueel traject op maat waarbij het teamlid zoekt naar 'ingangspoorten' om tot leren te komen.

De teamleden streven de geselecteerde langetermijndoelen en operationele doelen op gevarieerde wijze na via een samenhangend onderwijsaanbod. De leerlingen van de lagere school krijgen uitsluitend de leergebieden Nederlands en wiskunde aangeboden. Indien wenselijk wordt dit aangevuld met het leergebied Frans. De leergebieden sociaal-emotionele ontwikkeling en leren leren kennen zowel expliciet als impliciet hun plaats waardoor een horizontale samenhang aanwezig is bij de aangeboden leergebieden. Zo hebben teamleden doorgaans aandacht voor uitdaging en activering, zetten ze in op welbevinden, hanteren ze een positieve interactiestijl en creëren ze bewust een veilige leeromgeving.

De kleuteronderwijzers zetten tijdens de activiteiten bewust in op exploreren, experimenteren en al doende leren. Tijdens individuele leermomenten op maat poogt het kleuterteam zoveel mogelijk ontwikkelingsaspecten aan bod te laten komen. De kleuteronderwijzers vertrekken steeds vanuit gevarieerde thema's met aandacht voor de interesses van de kleuters en voor de afstemming met de thuishschool.

De school legt een grote focus op leesonderwijs. Teamleden zoeken naar elementen die leerlingen aanspreken. Ze zetten leerlingen of kleuters in ontwikkeling vanaf het voorbereidend lezen in de kleuterklas tot het voortgezet leesonderwijs op maat. De aandacht voor eigentijdse jeugdboeken en boekenpromotie is opvallend aanwezig. Het aanbod in de schoolbibliotheek is ruim en overzichtelijk. Verschillende initiatieven stimuleren het leesplezier.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

Gezien de context van de ziekenhuisschool met een brede waaier van doelgroepen op vlak van ziektebeelden, noden en opnameduur, toont de evaluatiewijze grote verschillen.

Bij kortverblijf voeren de teamleden nauwgezet de aangeleverde formele evaluatiemomenten uit vanuit de thuishooschool. Ze nemen desgevallend initiatief om eigen evaluatiemomenten in te bouwen om de aangeleverde doelstellingen en aanbod vanuit de thuishooschool bij te sturen en op maat van de leerling te vertalen.

De klassenraad evalueert gezamenlijk op regelmatige basis de geselecteerde korte- en langetermijndoelen van leerlingen of kleuters die langer verblijven in het ziekenhuis. Het filesysteem ondersteunt deze evaluatie in belangrijke mate en zorgt voor transparantie met de desbetreffende ziekenhuisafdelingen. Deze doelenevaluatie leidt tot een actualisering van de beginsituatie en de formulering van nieuwe, relevante doelen op maat van de leerling of kleuter. Bijgevolg realiseert het schoolteam het cyclisch proces van handelingsplanning. Kleuteronderwijzers noteren dagelijks relevante informatie en observaties in het uitgebreide en gradueel opgebouwde observatie-instrument. Deze werkwijze, aangevuld met veelvuldig overleg, garandeert in belangrijke mate een gelijkgerichte evaluatie binnen een functioneel evaluatiedocument. Teamleden evalueren voortdurend tijdens het onderwijsleerproces in samenspraak met de leerling. Indien mogelijk en relevant, bouwen ze eveneens doelbewust zelfevaluatiemomenten voor de leerling in.

Bij kortverblijf stemmen de teamleden met de thuishooschool af om de resultaten van de formele evaluatiemomenten te integreren in de rapportering van de thuishooschool.

Het schoolteam beschikt over een aantal rapportsjablonen voor leerlingen die langer in het ziekenhuis verblijven. Teamleden kiezen autonoom een rapportsjabloon op basis van persoonlijke voorkeur. Het rapport en de toegekende percentages en cijfers zijn niet gekoppeld aan de geselecteerde en geëvalueerde doelen.

Het schoolteam is er zich van bewust dat de schooleigen rapportering niet bindend is voor een eindbeslissing of advisering.

Bij ontslag van leerlingen zetten de klastitularis en de schooladministratie zich maximaal in om de meest passende onderwijsvorm zoals tijdelijk onderwijs aan huis (TOAH), Bednet ... te helpen organiseren.

Teamleden krijgen momenteel weinig formele en rechtstreeks feedback op hun pedagogisch-didactisch handelen. Er is een open schoolcultuur om zijn eigen handelen informeel in vraag te stellen. Op formele overlegmomenten komt dit onrechtstreeks ter sprake.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De onderwijsinspectie onderzocht niet alle aspecten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, omdat andere inspectiediensten deze controleren. Doordat de school is ingebed in het ziekenhuis is zij zowel voor de organisatie van het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne als voor de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving aangewezen op samenwerking met de veiligheidsdienst van het ziekenhuis en de externe veiligheidsdiensten.

Alle klaslokalen voldoen aan de comforteisen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam maakt de schooleigen visie op deskundigheidsbevordering waar, waarbij permanent leren en zelfinitiatief van teamleden centraal staan. Het schoolbeleid operationaliseerde deze visie naar doelstellingen om het gevoerde professionaliseringsbeleid te motiveren. Deze doelstellingen sturen het professionaliseringsbeleid in beperkte mate aan. De teamleden hebben een algemene positieve attitude tot het volgen van nascholing om hun kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshouding te verbreden en te verdiepen. Hun professionele ingesteldheid en gedrevenheid leiden automatisch tot zelfinitiatief om zich voortdurend te professionaliseren. Het schoolbeleid is zich hiervan bewust en poogt hier gepast op in te spelen. Zo kan de formele inventarisatie van de professionele noden nog aan kracht winnen om specifieke blinde vlekken, overaccentueringen en linken te detecteren.
- Ondersteuning** Er is een schoolcultuur die deskundigheidsbevordering voortdurend stimuleert. In een open en veilig schoolklimaat voelen alle teamleden zich verantwoordelijk voor elkaar in het gepast inspelen op onderwijs- en opvoedingsbehoeften van leerlingen en kleuters. De intense multidisciplinaire samenwerking zorgt voor heel wat spontane expertisedeling in de dagelijkse klaspraktijk. Expertisedeling en -verdieping krijgen eveneens rijke kansen in de voortdurende interactie met de verschillende ziekenhuisafdelingen, het CLB en andere partners van de school. Het schoolbeleid voorziet in de noodzakelijke structuren en randvoorwaarden om de professionaliseringsinitiatieven van teamleden te ondersteunen. Er zijn voldoende concrete richtlijnen opgesteld met betrekking tot het aanvragen en volgen van nascholing. Voor nieuwe teamleden wordt in een specifiek traject voorzien. Een meter/peter coacht het nieuwe teamlid samen met de overige teamleden in een sfeer van vertrouwen en verantwoordelijkheidszin. Het schoolbeleid detecteert de nascholingsnoden hoofdzakelijk tijdens functioneringsgesprekken. De opgezette individuele loopbaantrajecten zijn verwaterd. Nochtans is dit expliciet opgenomen in het nascholingsbeleidsplan. Hierdoor rekent het schoolbeleid vooral op het zelfinitiatief van teamleden om zich te professionaliseren.
- Doeltreffendheid** Het schoolbeleid brengt de effecten van de professionaliseringsinitiatieven beperkt in kaart in functie van de eigen kwaliteitszorg. Ze rekent hiervoor te veel op de kleinschaligheid van de school die informele expertisedeling waarmaakt. Het schoolbeleid rekent in belangrijke mate op het zelfregulerend vermogen van de teamleden. Wanneer mogelijk delen de teamleden de verworven deskundigheid tijdens personeelsvergaderingen en andere overlegmomenten.

Ontwikkeling Het schoolbeleid spant zich in om permanent op de hoogte te zijn van het nascholingsaanbod dat voor de werking van de school relevant is. Deze informatie wordt goed gecommuniceerd naar het schoolteam. Er is tevens een systematiek aanwezig om nieuwe inzichten vanuit de verschillende ziekenhuisafdelingen en het brede onderwijsveld te delen met het schoolteam tijdens de wekelijkse personeelsvergaderingen. Het schoolbeleid gaat gericht op zoek naar nieuwe medewerkers die een specifieke deskundigheid op de werkvloer opbouwden. Ook houdt ze de vinger aan de pols met betrekking tot vernieuwingen in het onderwijsveld door bewust stagiairs en bachelor na bachelor (banaba)-studenten te engageren.

4.2 Afstemming met partners

Doelgerichtheid Een duidelijke visie geeft inhoud en richting aan de samenwerking en afstemming met de talrijke externe partners. De school bracht deze externe partners uitgebreid in kaart op medisch, sociaal-emotioneel, onderwijskundig en maatschappelijk vlak. Het schoolteam stelt zich constructief op om, in voortdurend overleg met de ouders, de ziekenhuismedewerkers en de thuischool, het onderwijsaanbod in het totaalprogramma van de kleuter of leerling te integreren. In de praktijk ervaart het schoolteam heel wat ondersteuning van externe organisaties en partners om deze visie te realiseren. Het schoolteam investeert in heel wat externe partnerschappen met als doel het huidige en het toekomstige onderwijs voor kleuters en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften te ondersteunen en te verbeteren. Het CLB zet vooral in op de leer- en loopbaanbegeleiding van de kleuters en de leerlingen. Ofschoon het CLB in het verleden soms zoekende was over haar eigen rol in deze specifieke context getuigen de verschillende partners over een complementaire aanpak. De invoering van het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) leidde tot een vernieuwde rol voor het CLB. Een samenwerkingsprotocol formaliseert de samenwerking tussen het CLB, de school en het ziekenhuis.

Ondersteuning Het schoolbeleid investeert heel wat personele middelen om de wederzijdse informatie-uitwisseling met de partners te ondersteunen en de opvolging van leerlingen te garanderen. De klastitularis bewaakt het dossier van de kleuter of de leerling en verzorgt de contacten met de thuischool. De brugfiguur voert de communicatie met de afdelingen van het ziekenhuis. De directeur, de adjunct-directeur, de orthopedagoog en de zorgleerkracht participeren aan heel wat gestructureerde schoolinterne en schoolexterne overlegmomenten die de samenwerking en afstemming tussen de verschillende partners ondersteunen. Voor de dagelijkse praktische werking kan het schoolteam rekenen op een intense samenwerking met vele ondersteunende diensten van het ziekenhuis. Ziekenhuismedewerkers getuigen dat het schoolteam de afspraken en procedures over hygiëne, isolatie ... soepel respecteert.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam evalueert de samenwerking met haar verschillende partners vooral op informele wijze. Een gestructureerde evaluatie van deze samenwerking en afstemming gebeurt eerder beperkt. Het schoolbeleid hanteert de evaluatiegegevens nog weinig in functie van de eigen kwaliteitszorg.
- Door hun wederzijdse laagdrempelige houding slagen ziekenhuismedewerkers en schoolteam erin de samenwerking te evalueren en, waar nodig, bij te sturen. Door hun deelname aan verschillende overlegmomenten in het ziekenhuis stuurt het schoolteam ook de eigen werking bij. Een meer formele evaluatie van de samenwerking krijgt een plaats in de vergadering van de Raad van Bestuur.
- Om de handelingsplanning op maat van elke individuele leerling te ondersteunen, werkt het schoolteam doeltreffend samen met de thuischool van elke leerling of kleuter.
- De evaluatie van de concrete afspraken in de samenwerking tussen school en CLB kan nog aan kracht winnen. Momenteel meet de CLB-medewerker de tevredenheid vooral af op basis van de vragen naar interventies van het team. De samenwerking met de verschillende partners leidt impliciet tot heel wat expertiseverhoging bij het schoolteam.
- Ontwikkeling** Het schoolteam vertoont een grote vernieuwingsbereidheid in de samenwerking met diverse externe partners en dit zowel op leerling-, leerkracht- als schoolniveau.
- Op dit moment is de samenwerking met andere scholen voor buitengewoon onderwijs type 5 beperkt. Een aantal teamleden ziet hierin kansen tot informatie-uitwisseling en/of professionalisering.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De bubao-school en de buso-school worden sinds 2013 geleid door een directieteam waarbij de directeur van het buso de algemene leiding heeft en de directeur van het bubao fungeert als adjunct-directeur. Er is een duidelijke taakverdeling tussen de twee directeurs. Daarnaast zijn er voor de beide scholen een orthopedagoog en een zorgcoördinator aangesteld die de handelingsplanning coördineren.

Het schoolbestuur is zo samengesteld dat er linken zijn met diverse afdelingen waarmee de ziekenhuisschool te maken krijgt binnen de universitaire ziekenhuizen van Leuven.

De afdelingen kinder- en jeugdpsychiatrie Gasthuisberg Leuven en Tienen zien de ziekenhuisschool als een essentieel onderdeel van de behandeling. Voor de verschillende afdelingen zijn medewerkers aangesteld die aanwezig zijn op het multidisciplinair overleg van de ziekenhuizen. Zij zijn de brugfiguren tussen de school en de afdeling. In de samenwerking met de verschillende thuissscholen neemt de klastitularis van de ziekenhuisschool het initiatief. De directie zal enkel tussenkomen als blijkt dat men niet tot afspraken kan komen of dat afspraken niet nagekomen zijn. De schoolleiding stimuleert op die wijze een goede samenwerking. Sommige personeelsleden geven aan goed te functioneren binnen dit kader maar signaleren dat er soms toch nog nood blijft aan meer ondersteuning en opvolging. Binnen het team is hiervoor de nodige expertise aanwezig

De schoolleiding legt veel nadruk op gedeelde verantwoordelijkheid en stimuleert op die wijze het gedeeld en gedragen leiderschap.

Er heerst een open communicatieklimaat. Wekelijks is er overleg met alle personeelsleden. Medewerkers krijgen de kans om zich in de besluitvorming te engageren en verantwoordelijkheid te nemen. Het beleid streeft een doeltreffende communicatie na.

De directeur voert met alle personeelsleden functionerings- en evaluatiegesprekken wat kansen biedt om medewerkers te bevestigen in hun functioneren en te ondersteunen indien nodig.

Visieontwikkeling De huidige schoolleiding functioneert reeds enkele jaren in deze functie maar de directiewissel van toen bleef tot vorig jaar nog steeds spanningen oproepen bij verschillende personeelsleden. De nasleep van de directiewissel maakte een gefaseerde implementatie van de veranderingsprocessen noodzakelijk. Dit had zijn impact op de gezamenlijke doelgerichtheid.

Vorig jaar stelde een werkgroep een geactualiseerde visie, missie en pedagogisch project op die alle personeelsleden bekrachtigden. De schoolleiding wil in samenwerking met alle betrokkenen deze visie verder concretiseren in schooleigen doelen om van daaruit een schoolwerkplan op te stellen voor de volgende schooljaren. Dit proces is volop in ontwikkeling. Er is een beleidsplan uitgewerkt met concrete doelen en werkpunten op korte en lange termijn.

- Besluitvorming** Alle wettelijke inspraakorganen zijn voorhanden. Naast de wekelijkse personeelsvergaderingen is er eveneens een lerarenraad waarin afgevaardigden van alle teams samenkomen om beleidsmateries te bespreken. De afgevaardigden zorgen voor de doorstroom van de informatie naar hun team. Dit toont eveneens aan dat de school investeert in doeltreffende communicatie.
- Bij de besluitvorming rond leertrajecten van de leerlingen zijn er degelijke procedures uitgewerkt.
- Er zijn binnen de school voldoende structuren om tot een gedragen besluitvorming te komen.
- Kwaliteitszorg** De school ontwikkelt een goed responsief vermogen. Er is een zeer grote bereidheid om in te spelen op verwachtingen van derden. Een goede samenwerking met externe partners wordt gezien als een noodzaak en een kans om de werking verder te optimaliseren. Jaarlijks evalueert de directie de totale schoolwerking via een bevraging bij het personeel. Daarnaast liet de school door de externe preventiedienst een risicoanalyse uitvoeren i.v.m. psychosociale aspecten, RAPS. De resultaten hiervan werden besproken in alle geledingen en ook tijdens een personeelsvergadering. Nadien is een werkgroep opgericht om de aandachtspunten verder in kaart te brengen en acties op te zetten.
- De directeur bevraagt regelmatig de collega's van andere scholen waarmee de ziekenhuisschool samenwerkte. De school geeft aan dat ze op die wijze weet of de werking duidelijk is en of hun aanpak resultaten oplevert.
- De school staat open voor nieuwe ideeën en werkwijzen en tracht deze te vertalen naar de eigen werkwijze. Daarnaast ontwikkelde ze een kwaliteitsvol schooleigen systeem van handelingsplanning. Leraren werken met kinderen/jongeren van alle afdelingen van de ziekenhuizen waardoor hun expertise breed is en ze de mogelijkheid hebben om die expertise ook met elkaar te delen. Dit alles toont aan dat de school veel aandacht besteedt aan innovatie.
- De voorbije schooljaren is de handelingsplanmatige aanpak geoptimaliseerd. In de vestigingsplaats in Tienen is de werking rond jongeren met crisisgedrag aangepast vanuit de reflectie over huidige wijze van aanpak. Dit weerspiegelt het reflectief vermogen van het schoolteam.
- De school ondernam heel wat initiatieven om de kwaliteit van de werking te optimaliseren. Toch blijkt de wijze waarop ze de kwaliteit wil bewaken en borgen nog onvoldoende vastgelegd in sluitende procedures. De eenduidige registratie en grondige analyse van de hierboven beschreven initiatieven met daaraan gekoppeld gerichte verbetertrajecten, zijn nog onvoldoende aangewend in de concrete uitwerking. De school hanteert hierdoor nog geen schooleigen systeem voor kwaliteitszorg waarbij op een systematisch, integrale en cyclische wijze de verschillende onderwijskundige processen kritisch bekeken en geoptimaliseerd worden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de realisatie van de holistische visie op onderwijs waarbij structuur en perspectief centraal staan;
- de multidisciplinaire samenwerking en afstemming in alle fasen van de handelingsplanning;
- de flexibiliteit van de teamleden op vlak van aanpak, onderwijsstijl, inhoud en begeleiding van het onderwijsleerproces;
- het hanteren van een gradueel opgebouwd observatie-instrument dat diverse ontwikkelingsitems van kleuters functioneel in kaart brengt;
- het doordacht gebruik maken van materialen om klasintern leerlingen of kleuters te ondersteunen maar ook om transfer te bevorderen in andere contexten van het ziekenhuisverblijf.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de schoolcultuur en de professionele ingesteldheid van teamleden om zich permanent te professionaliseren;
- het aanwenden van CLB-expertise om tijdens formele en informele overlegmomenten een realistisch beeld van het brede onderwijsveld en het bijhorende verwachtingspatroon op vlak van expertise te schetsen;
- de constructieve samenwerking om in voortdurend overleg met de ouders, de ziekenhuismedewerkers en de thuishoofschool, het onderwijsaanbod in het totaalprogramma van de kleuter of leerling te integreren;
- de investering in personele middelen en de duidelijke taakinvoering om de wederzijdse informatie-uitwisseling met de externe partners te ondersteunen en op te volgen;
- het creëren van de noodzakelijke structuren en randvoorwaarden om de professionaliseringsinitiatieven van teamleden te ondersteunen;
- de ontwikkelingsdynamiek van het gehele schoolteam.

Wat betreft het algemeen beleid

- het gedeeld en gedragen leiderschap en de doelgerichte communicatie;
- het responsief, innovatief en reflectief beleidsvermogen;
- de planmatige aanpak van veranderingsprocessen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het schoolteam kan de schoolinterne meerwaarde van de klassenraad explicieter aanwenden om doelgerichter voor elke leerling aan de slag te gaan;
- het schoolbeleid kan gevalideerde doelenkaders voor de leergebieden leren leren en sociaal-emotionele ontwikkeling verkennen zodat teamleden een volledig beeld hebben over de leergebieden;
- het schoolteam kan de rapportering linken aan de geëvalueerde doelen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het schoolbeleid kan de effecten van de samenwerking met de externe partners in kaart brengen in functie van de eigen kwaliteitszorg;
- het schoolbeleid kan de effecten van het nascholingsbeleid in kaart brengen in functie van de eigen kwaliteitszorg;
- het schoolbeleid kan de professionele noden formeel inventariseren om blinde vlekken, overaccentueringen en linken te detecteren.

Wat betreft het algemeen beleid

- de kwaliteitsbewaking via vooraf vastgelegde procedures;
- de opvolging en ondersteuning van medewerkers die hieraan nood hebben.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan MESTDAGH de inspecteur-verslaggever	Ingrid DONCEEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	